

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

ІХ СКЛИКАННЯ

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ ТА СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36

тел.: (044) 202-72-25; тел./факс (044) 202-73-05

10.02.2022 № 08/292-044

Заступнику міського голови -
секретарю Київської міської ради
Володимиру БОНДАРЕНКУ

Шановний Володимире Володимировичу!

На засіданні постійної комісії Київської міської ради з питань культури туризму та суспільних комунікацій 03.11.2021 розглянуто проект рішення Київської міської ради від 19.10.2021 №08/231-3765/ІР «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» та підтримано його з рекомендацією, а саме: щодо розгляду зазначеного проекту рішення на засіданні Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (копія витягу з протоколу №12/13 додається).

17.12.2021 на засіданні постійної комісії Київської міської ради з питань культури туризму та суспільних комунікацій (далі – постійна комісія) розглянуто звернення депутата Київської міської ради Богатова К. В. від 10.12.2021 №08/279/09/011-233 щодо розгляду правок до проекту рішення Київської міської ради від 19.10.2021 №08/231-3765/ІР «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва», напрацьованих Консультативною радою з питань охорони культурної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), викладених у вигляді порівняльної таблиці до зазначеного проекту рішення. Рішенням постійної комісії зазначені правки підтримано та направлено на адресу профільної постійної комісії Київської міської ради з питань архітектури, містобудування та земельних відносин з рекомендацією щодо врахування їх під час розгляду проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району

м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР (копія витягу з протоколу №15/16 додається).

Проект рішення Київської міської ради від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» підтримано профільною постійною комісією Київської міської ради з питань архітектури, містобудування та земельних відносин в порядку частини 10 статті 30 Регламенту Київської міської ради та включено до порядку денного пленарного засідання II сесії Київської міської ради IX скликання 03 лютого 2022 року, продовження якого відбудеться 17 лютого 2022 року.

Враховуючи викладене, постійна комісія Київської міської ради з питань культури туризму та суспільних комунікацій звертається щодо долучення до проекту рішення Київської міської ради від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва», розміщення у відповідному розділі на офіційному сайті Київської міської ради та інформування в установленому порядку (зокрема, надсилання на електронну пошту) депутатів Київської міської ради про такі матеріали:

1) витяг з протоколу № 12/13 чергового засідання постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій від 03.11.2021;

2) витяг з протоколу № 15/16 чергового засідання постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій від 17.12.2021;

3) звернення депутата Київської міської ради Богатова К. В. на адресу постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій від 10.12.2021 № 08/279/09/011-233.

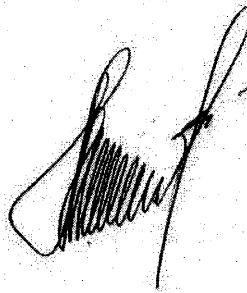
Додатки: - скан-копія витягу з протоколу № 12/13 чергового засідання постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій від 03.11.2021 на 3 арк. в 1 прим.;

- скан-копія витягу з протоколу № 15/16 чергового засідання постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій від 17.12.2021 на 2 арк. в 1 прим.;

- скан-копія звернення депутата Київської міської ради Богатова К. В. від 10.12.2021 №08/279/09/011-233 на 44 арк. в 1 прим.

З повагою

Голова постійної комісії

Вікторія МУХА

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

ІХ СКЛИКАННЯ

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ ТА СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36

тел.: (044) 202-72-25; тел./факс (044) 202-73-05

03.11.2021 № 08/292-272

Витяг з протоколу № 12/13 чергового засідання постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій (Комісії)

від 03.11.2021

Місце проведення: Київська міська рада, м. Київ, вул. Хрещатик, 36, к. 514
(5-й поверх), початок засідання – 14.30.

Склад Комісії: 3 депутати Київської міської ради.
МУХА Вікторія Вячеславівна – голова Комісії;
БОГАТОВ Костянтин Володимирович – заступник голови Комісії;
АНДРУСИШИН Володимир Йосифович – секретар Комісії.

Присутні: 3 депутати Київської міської ради, члени Комісії:
МУХА Вікторія Вячеславівна – голова Комісії;
БОГАТОВ Костянтин Володимирович – заступник голови Комісії (відсутній під час
голосування за питання №16.3);
АНДРУСИШИН Володимир Йосифович – секретар Комісії.

Запрошені та присутні:

ГВОЗДІК Ольга Станіславівна – радник заступника міського голови –
секретаря Київської міської ради БОНДАРЕНКА Володимира Володимировича;

ЧЕРНЕНКО Ірина Іванівна – заступник директора Департаменту охорони
культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської
міської державної адміністрації);

ФРОЛОВ Анатолій Олександрович – голова громадської організації
«Українське товариство охорони пам'яток історії та культури»;

ШЕВЧЕНКО Олександр Едуардович – консультант німецької урядової
компанії «GIZ»;

ГРИЩЕНКО Марія Володимирівна – експерт німецької урядової компанії «GIZ».

Порядок денний:

3. Розгляд проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва»

(подання депутатів Київської міської ради: Володимира БОНДАРЕНКА, Валентина МОНДРИЇВСЬКОГО, Юлії ЛИМАР, Віктора БРАГІНСЬКОГО; доручення заступника міського голови – секретаря Київської міської ради Володимира БОНДАРЕНКА від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР).

Розгляд (обговорення) питань порядку денного:

3. Розгляд проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва»

(подання депутатів Київської міської ради: Володимира БОНДАРЕНКА, Валентина МОНДРИЇВСЬКОГО, Юлії ЛИМАР, Віктора БРАГІНСЬКОГО; доручення заступника міського голови – секретаря Київської міської ради Володимира БОНДАРЕНКА від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР).

СЛУХАЛИ: МУХУ В. В. про проект рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва».

ВИСТУПИЛИ: ГВОЗДІК О. С., ШЕВЧЕНКО О. Е., БОГАТОВ К. В., ГРИЩЕНКО М. В., ФРОЛОВ А. О., ЧЕРНЕНКО І. І., МУХА В. В.

Під час виступу та обговорення зазначено, що Концепція інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва є стратегічним документом до 2030 року. Проект Концепції розроблено на запит Київського міського голови Віталія КЛИЧКА німецькою урядовою компанією GIZ спільно з представниками виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Подільської районної в місті Києві державної адміністрації, громади, депутатами Київської міської ради, незалежними експертами за фінансування урядів Німеччини та Швейцарії.

Зазначено, що Поділ виділяється серед усіх районів можливостями для розвитку сучасної культури, створення якісного культурного продукту, який відображає як минуле, так і сьогодення. Інтегрованим каталізатором розвитку району може стати туризм, зокрема, історико-культурний, подієво-культурний, діловий, пізнавальний, мистецький, рекреаційний та спортивний.

Порушене питання Поштової площі. Зазначено, що за результатами громадських консультацій Концепцією рекомендовано розміщення на Поштовій площі культурного центру з елементами музеєфікації.

Розробникам Концепції запропоновано представити зазначену Концепцію на розгляд на засіданні Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Запропоновано даний проект рішення підтримати з рекомендацією, а саме: щодо розгляду зазначеного проекту рішення Департаментом охорони культурної

спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

ВИРІШИЛИ: проєкт рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ІР підтримати з рекомендацією, а саме: щодо розгляду зазначеного проєкту рішення на засіданні Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 2, «проти» - 1, «утрималось» - 0, «не голосували» - 0.

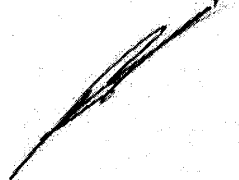
Рішення прийнято.

Голова комісії

Вікторія МУХА

Секретар комісії

Володимир АНДРУСИШИН

КИЇВСЬКА МІСЬКА РАДА

ІХ СКЛИКАННЯ

ПОСТІЙНА КОМІСІЯ З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ, ТУРИЗМУ ТА СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

01044, м. Київ, вул. Хрещатик, 36

тел.: (044) 202-72-25; тел./факс (044) 202-73-05

17.12.2021 № 08/292-341

Витяг з протоколу № 15/16 чергового засідання постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій (Комісії)

від 17.12.2021

Місце проведення: Київська міська рада, м. Київ, вул. Хрещатик, 36, к. 1017
(10-й поверх), початок засідання – 14.00.

Склад Комісії: 3 депутати Київської міської ради:
МУХА Вікторія Вячеславівна – голова Комісії;
БОГАТОВ Костянтин Володимирович – заступник голови Комісії;
АНДРУСИШИН Володимир Йосифович – секретар Комісії.

Присутні: 3 депутати Київської міської ради, члени Комісії:
МУХА Вікторія Вячеславівна – голова Комісії;
БОГАТОВ Костянтин Володимирович – заступник голови Комісії;
АНДРУСИШИН Володимир Йосифович – секретар Комісії (відсутній під час формування та голосування за порядок денний і розгляду та голосування за питання №2, №3, №4, №5).

Порядок денний:

11. Про звернення депутата Київської міської ради БОГАТОВА К. В. на адресу Комісії щодо внесення до порядку денного найближчого засідання Комісії розгляд правок до проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР.

Розгляд (обговорення) питань порядку денного:

11. Про звернення депутата Київської міської ради БОГАТОВА К. В. на адресу Комісії щодо внесення до порядку денного найближчого засідання Комісії розгляд правок до проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР.

СЛУХАЛИ: МУХУ В. В. про звернення депутата Київської міської ради БОГАТОВА К. В. на адресу Комісії щодо внесення до порядку денного найближчого засідання Комісії розгляд правок до проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР. Поінформувала, що раніше Комісія підтримала проект рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 № 08/231-3765/ПР з рекомендацією щодо розгляду зазначеного проекту рішення на засіданні Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

ВИСТУПИЛИ: БОГАТОВ К. В., МУХА В. В.

Під час виступу та обговорення зазначено, що на засіданні Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за участі депутата Київської міської ради БОГАТОВА К. В. були розглянуті та одноголосно підтримані правки до проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 № 08/231-3765/ПР (додаються у порівняльній таблиці до проекту рішення), зокрема в частині подальшого розвитку Поштової площі.

Запропоновано підтримати зазначені правки та направити їх на адресу профільної постійної комісії Київської міської ради з питань архітектури, містобудування та земельних відносин з рекомендацією врахувати їх під час розгляду проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР.

ВИРІШИЛИ: 1) правки до проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР, викладені у листі депутата Київської міської ради БОГАТОВА К. В. від 10.12.2021 №08/279/09/011-233, підтримати;

2) направити правки до проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР, викладені у листі депутата Київської міської ради БОГАТОВА К. В. від 10.12.2021 №08/279/09/011-233, на адресу профільної постійної комісії Київської міської ради з питань архітектури, містобудування та земельних відносин з рекомендацією щодо врахування їх під час розгляду проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 №08/231-3765/ПР.

ГОЛОСУВАЛИ: «за» - 3, «проти» - 0, «утрималось» - 0, «не голосували» - 0.

Рішення прийнято.

Голова комісії

Вікторія МУХА

ДЕПУТАТ

КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ІХ СКЛИКАННЯ

« 10 » грудня 2021 р.

№ 08/249/09/011-233

Голові Постійної комісії Київської
міської ради з питань культури,
туризму та суспільних комунікацій
Вікторії Мусі

Шановна Вікторіє В'ячеславівно!

Відповідно до рішення Постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій (далі Постійна комісія) щодо пункту 3 Порядку денного від 03.11.2021 року на засіданні Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини Департаменту охорони культурної спадщини виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) були розглянуті та підтриманні поправки до проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» від 19.10.2021 № 08/231-3765/ПР (далі проект рішення).

Керуючись п.1 ч.1. ст. 16 Положення про постійні комісії Київської міської ради затверджене Рішенням Київської міської ради від 19 червня 2014 року №9/9:

1. прошу внести до найближчого порядку денного Постійної комісії розгляд поправок до проекту рішення, викладених у Порівняльній таблиці до проекту рішення.

Додатки:

1. Витяг з протоколу № 12/13 чергового засідання Постійної комісії Київської міської ради з питань культури, туризму та суспільних комунікацій (Комісії)
2. Витяг з протоколу №13/21/І засідання Консультативної ради з питань охорони культурної спадщини від 25 листопада 2021 року.
3. Порівняльна таблиця до проекту рішення Київської міської ради "Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва" (реєстраційний номер №08/231-3765/ПР від 19 жовтня 2021 року.

Депутат
Київської міської ради

Костянтин БОГАТОВ

Виконавець: Назарій Галацевич
0931297688

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

вул. Спаська, 12, м. Київ, 04070, тел.: (044) 425-30-25

Код ЄДРПОУ 42475311

КОНСУЛЬТАТИВНА РАДА

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 13/21/І
засідання Консультативної ради
з питань охорони культурної спадщини

м. Київ

25 листопада 2021 року

Присутні члени Консультативної ради:

О.Никоряк, С.Груздо, Т.Загорулько, Г.Духовичний, Я.Ваньчук,
М.Кальницький, Ю.Лосицький, М.Марченко, І.Нікіфорова, М.Віхарев,
О.Кравченко, Б.Кожушко, Д.Шрамченко.

Присутні: А.Роговченко, С.Стаднійчук, О.Рутковська, О.Сердюк,
Л.Мірошніченко, В.Азат'ян, С.Пузько, О.Замешайлова, В.Лисенкова, О.Швець,
Л.Олефіренко, К.Богатов, Н.Галацевич

Головуючий: С.Груздо

Відповідальний секретар: Я.Ваньчук

І. Слухали: доповідь А.Роговченко, С.Стаднійчук по концепції інтегрованого розвитку Подільського району Києва:

Виступили: О.Сердюк, О.Рутковська, К.Богатов, М.Кальницький, М.Віхарев, С.Груздо, Г.Духовичний, Т.Загорулько.

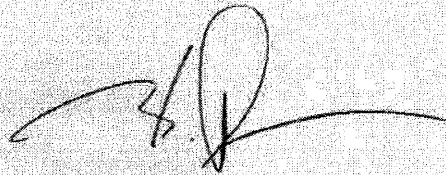
Вирішили: схвалити представлену концепцію за умови доопрацювання в частині наданих зауважень:

- виключити з пункту 2.7 розділу «Розвиток історико-культурної спадщини» режими використання зон охорони державного історико-архітектурного заповідника «Стародавній Київ», пам'ятки ландшафту і історії місцевого значення «Історичний ландшафт Київських гір і долини р. Дніпра» тощо, як такі, що не відповідають вимогам Закону України «Про охорону культурної спадщини», оскільки потребують окремої розробки науково-проектної документації з їх визначення та затвердження відповідного органу охорони культурної спадщини і подальшої державної реєстрації в Міністерстві юстиції України;

- привести нормативно-правову термінологію у відповідність до чинного законодавства;
- врахувати у наданій концепції науково-проектну документацію План організації території та стратегію розвитку державного історико-архітектурного заповідника «Стародавній Київ» та іншу науково-проектну документацію, що затверджена в межах Подільського району і правки запропоновані депутатом Київської міської ради К.Богатовим, що стосуються пам'ятки історії та археології національного значення «Ділянка прибережного міського кварталу середньовічного Києва» на Поштовій площі, викладені у Порівняльній таблиці до проекту рішення Київської міської ради «Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва» (реєстраційний номер № 08/231-3765/ПР від 19 жовтня 2021 року).

Голосування: «за» - 12, «проти» - 0, «утрималось» - 1.

Відповідальний секретар

Я.Ваньчук

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту рішення Київської міської ради
«Про Концепцію інтегрованого розвитку Подільського району м. Києва»
(реєстраційний номер №08/231-3765/ПР від 19 жовтня 2021 року)

Редакція проєкту рішення Київської міської ради	Запропонована редакція
2.7.2 АНАЛІЗ (ВКЛЮЧНО ЗІ SWOT) Аналіз визначив усі важливі будівлі та його умови в районі Поділу, які узагальнені у списку (Додаток 2). Аналіз домінант виявив "позитивні" домінанти (Кирилівська, Андріївська, церкви Катерини) і негативні - "дисонуючі споруди" (недобудови, вертикальні об'єкти покинутих промзон, немасштабні новобудови, невластиві для середовища, дисгармонійні по кольору, пластиці, масштабу, тощо) локальні ідентифікатори. ТИПИ ДОМІНАНТ: - ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ - Храми (Кирилівська, Андріївська церква, Андріївський узвіз, окремі пам'ятки історичного Подолу тощо. - ПРОМИСЛОВІ ОБ'ЄКТИ (елеватор, Київмлин, труби заводів - вертикальні промислові домінанти. Мають	2.7.2 АНАЛІЗ (ВКЛЮЧНО ЗІ SWOT) Аналіз визначив усі важливі будівлі та його умови в районі Поділу, які узагальнені у списку (Додаток 2). Аналіз домінант виявив "позитивні" домінанти (Кирилівська, Андріївська, церкви Катерини) і негативні - "дисонуючі споруди" (недобудови, вертикальні об'єкти покинутих промзон, немасштабні новобудови, невластиві для середовища, дисгармонійні по кольору, пластиці, масштабу, тощо) локальні ідентифікатори. ТИПИ ДОМІНАНТ: - ІСТОРИЧНІ ПАМ'ЯТКИ - Храми (Кирилівська, Андріївська церква, Андріївський узвіз, окремі пам'ятки історичного Подолу тощо. - ПРОМИСЛОВІ ОБ'ЄКТИ (елеватор, Київмлин, труби заводів - вертикальні промислові домінанти. Мають

виразний силует, помітні, є орієнтиром при пересування районом.

- **ФУНКЦІЙНІ** (стадіон "Спартак", ДК на Виноградарі, Контрактова, Поштова площі, Річковий вокзал.) Можуть слугувати "якірними точками" потужного радіусу, місцями, що виконують вагому соціальну функцію.

- **ВИСОТНІ ЖИТЛОВІ КОМПЛЕКСИ** Можуть при високій щільності дезорієнтувати людину у міському просторі.

- **НЕДОБУДОВИ, ДОВГОБУДИ.** Негативно впливають на міський простір, створюють фізичний, психологічний дискомфорт (закинуті будмайданчики, невикористана територія навколо, понівечені/не споруджені проїзди). При встановленні права власності місто повинно реалізувати недобудову, перетворити на функціонуючий об'єкт. Такі об'єкти потребують комплексного підходу, за потребою перепланування, можуть бути для надання соціального житла, внесення громадських функцій.

1. найголовніша домінанта, символ, бренд історичного Подолу – Андріївська церква у складі серпантину Андріївського узвозу.

2. визначено зони охорони церкви Миколи Притиска (вул.

виразний силует, помітні, є орієнтиром при пересування районом.

- **ФУНКЦІЙНІ** (стадіон "Спартак", ДК на Виноградарі, Контрактова, Поштова площі, Річковий вокзал.) Можуть слугувати "якірними точками" потужного радіусу, місцями, що виконують вагому соціальну функцію.

- **ВИСОТНІ ЖИТЛОВІ КОМПЛЕКСИ** Можуть при високій щільності дезорієнтувати людину у міському просторі.

- **НЕДОБУДОВИ, ДОВГОБУДИ.** Негативно впливають на міський простір, створюють фізичний, психологічний дискомфорт (закинуті будмайданчики, невикористана територія навколо, понівечені/не споруджені проїзди). При встановленні права власності місто повинно реалізувати недобудову, перетворити на функціонуючий об'єкт. Такі об'єкти потребують комплексного підходу, за потребою перепланування, можуть бути для надання соціального житла, внесення громадських функцій.

1. найголовніша домінанта, символ, бренд історичного Подолу – Андріївська церква у складі серпантину Андріївського узвозу.

Хорива, 5А), режими використання.

3. позначено як домінанту та визначено зони охорони церкви Різдва Христового та Річпорт.

4. позначено як домінанту та визначено зони охорони церкви Миколи Чудотворця на воді.

5. Житній ринок – позначено як домінанту та визначено зони охорони

6. на карті позначено домінанти (завод Ріхтера, київський елеватор (Набережно-Хрещатицька, 10 тощо)

Найбільше скупчення пам'яток – територія від Поштової до Щекавицької – найбільш жорсткі рамки та режими, розроблено зони видового впливу, жорстко обмежена поява нових об'єктів, прописані пропозиції до режимів. Відмічені зони домінантних об'єктів, які зберігають та формують навколо себе певне середовище. Позначено історично цінні території. (Див. мапу домінант та історичних пам'яток).

2. визначено зони охорони церкви Миколи Притиска (вул. Хорива, 5А), режими використання.

3. позначено, як домінанту, та визначено зони охорони церкви Різдва Христового, Річпорту, а також Пам'ятки історії та археології національного значення «Ділянка прибережного міського кварталу середньовічного Києва» на Поштовій площі

4. позначено як домінанту та визначено зони охорони церкви Миколи Чудотворця на воді.

5. Житній ринок – позначено як домінанту та визначено зони охорони

6. на карті позначено домінанти (завод Ріхтера, київський елеватор (Набережно-Хрещатицька, 10 тощо)

Найбільше скупчення пам'яток – територія від Поштової до Щекавицької – найбільш жорсткі рамки та режими, розроблено зони видового впливу, жорстко обмежена поява нових об'єктів, прописані пропозиції до режимів. Відмічені зони домінантних об'єктів, які зберігають та формують навколо себе певне середовище. Позначено історично цінні території. (Див. мапу домінант та історичних пам'яток).

2.7.3 ПІД-ЦІЛІ, СФЕРИ ДІЙ ТА СТРАТЕГІЇ

- Реставрація та розвиток об'єктів культурної спадщини, а також створення умов для сучасного використання таких об'єктів (включаючи їх адаптацію до туристичної та музейної діяльності).
- Створення спеціального фонду міського бюджету для фінансування охорони культурної спадщини, ініціювання змін до законодавчих актів про примусове вилучення у приватних власників об'єктів комунальної власності об'єктів культурної спадщини, що знаходяться в аварійному або занедбаному стані.
- Розробка програм для залучення грантів, благодійних фондів та інвестицій.
- Вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних об'єктів культурної спадщини м. Києва (у тому числі шляхом надання субсидій та пільг).
- Контроль за належним утриманням та збереженням об'єктів культурної спадщини: проведення інвентаризації та сертифікації об'єктів культурної спадщини, охорона та контроль їх стану
- Систематична робота з виявлення нових об'єктів культурної спадщини та започаткування порядку їх включення до Державного реєстру пам'яток України

Потрібна містобудівна реставрація вулиць. У

2.7.3 ПІД-ЦІЛІ, СФЕРИ ДІЙ ТА СТРАТЕГІЇ

- Реставрація та розвиток об'єктів культурної спадщини, а також створення умов для сучасного використання таких об'єктів (включаючи їх адаптацію до туристичної та музейної діяльності).
- Створення спеціального фонду міського бюджету для фінансування охорони культурної спадщини, ініціювання змін до законодавчих актів про примусове вилучення у приватних власників об'єктів комунальної власності об'єктів культурної спадщини, що знаходяться в аварійному або занедбаному стані.
- Розробка програм для залучення грантів, благодійних фондів та інвестицій.
- Вдосконалення механізмів залучення інвесторів до реставраційних об'єктів культурної спадщини м. Києва (у тому числі шляхом надання субсидій та пільг).
- Контроль за належним утриманням та збереженням об'єктів культурної спадщини: проведення інвентаризації та сертифікації об'єктів культурної спадщини, охорона та контроль їх стану
- Систематична робота з виявлення нових об'єктів культурної спадщини та започаткування порядку їх включення до Державного реєстру пам'яток України

Потрібна містобудівна реставрація вулиць. У

просторовій системі провідних громадських просторів ансамблі п'ятьох історичних районів Подолу залишаються неформованими. потребують модернізації та реструктуризації:

- 1) **Контрактова площа**, у 1037 р. втратила свою домінуючу дзвіницю Братівського монастиря Богоявлення та зазнала невиправданої реконструкції та знищення Гостиного Двору у 2018 році. Переважає адміністративна функція, культурно-просвітницький осередок.
- 2) **Поштова площа** втратила частину свого простору через будівництво нових готелів перед в'їздом на канатну дорогу та після побудови Макдональдса прямо на площі. Функція – річково-пасажирський вокзал, функція – туристично-музейна. Величезний об'єм 11-поверхового готелю Fraimont Grand Hotel розгромив усі навколишні історичні будівлі, що не перевищували 4, 5 поверхів, і покрит наступні плани панорамою Подолу.

просторовій системі провідних громадських просторів ансамблі п'ятьох історичних районів Подолу залишаються неформованими. потребують модернізації та реструктуризації:

- 1) **Контрактова площа**, у 1037 р. втратила свою домінуючу дзвіницю Братівського монастиря Богоявлення та зазнала невиправданої реконструкції та знищення Гостиного Двору у 2018 році. Переважає адміністративна функція, культурно-просвітницький осередок.
- 2) **Поштова площа** втратила частину свого простору через будівництво нових готелів перед в'їздом на канатну дорогу, побудови Макдональдса прямо на площі та Реконструкції транспортної розв'язки на Поштовій площі 2012 - 2013 років, в ході якої було побудовано естакаду, тунель та вхідну групу підземного багатофункціонального центру. Величезний об'єм 11-поверхового готелю Fraimont Grand Hotel розгромив усі навколишні історичні будівлі, що не перевищували 4,5 поверхів, і покрит наступні плани панорами Подолу. Наразі частина площі між Макдональдсом, Церквою Різдва та естакадою закрита для проведення будівництва, яке, в свою чергу, заморожено у 2017 році у зв'язку із проведенням археологічних розкопок та у 2019 році наданням цій території (площею 6 тис. кв.м) статусу Пам'ятки історії та археології

- 3) **Щекавицька площа** (колишня площа Іскри) біля кінотеатру «Жовтень», відбудованого після пожежі, що примикає до кінотеатру, за Генеральним планом Києва 1975 року, була передбачена для формування громадської площі, але зараз вона знаходиться під загрозою. Може використовуватись для кінофестивалів, видовищно-громадська функція.
- 4) **Житньоторзька площа** з об'ємом Житнього ринку та автовокзалом не відповідає масштабам навколишніх історичних будівель та церкви Миколи Притиска.
- 5) **Воздвиженська площа (Кожум'яцька)** - площа перед Хрестовоздвиженською церквою, що існувала на початку бульвару Верхньо-Нижній Вал на перехресті шести вулиць. Будинок побуту закрив храм, який завершив проспект вулиці Глибочиця. За допомогою архітектурної організації громадського

національного значення «Ділянка прибережного міського кварталу середньовічного Києва», охоронний номер 260094. Наказом Міністерства культури України № 418 від 21.05.2019 року відомості щодо Пам'ятки історії та археології національного значення було внесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Функція площі – річково-пасажирський вокзал, функція – туристично-музейна.

- 3) **Щекавицька площа** (колишня площа Іскри) біля кінотеатру «Жовтень», відбудованого після пожежі, що примикає до кінотеатру, за Генеральним планом Києва 1975 року, була передбачена для формування громадської площі, але зараз вона знаходиться під загрозою. Може використовуватись для кінофестивалів, видовищно-громадська функція.
- 4) **Житньоторзька площа** з об'ємом Житнього ринку та автовокзалом не відповідає масштабам навколишніх історичних будівель та церкви Миколи Притиска.
- 5) **Воздвиженська площа (Кожум'яцька)** - площа перед Хрестовоздвиженською церквою, що існувала на початку бульвару Верхньо-Нижній Вал на перехресті шести вулиць. Будинок побуту закрив храм, який завершив проспект вулиці Глибочиця. За допомогою архітектурної організації громадського

простору необхідно завершити формування планувального кадру як системи територій, які потребують реконструкції, щоб завершити ансамблі на основі значних історичних об'єктів, що дійшли до нашого часу. Духовний центр навколо Христовоздвиженської церкви.

- б) **Площа Мистецтв (Кожум'яки)** – організація та розвиток народних ремесел етнокультурного напрямку.

Необхідно визначити і розвивати спеціалізацію кожної площі, розвивати просторовий каркас, і, врешті решт, розвивати основні туристичні маршрути.

Відкрита до акваторії Дніпра Поштова площа виходить на набережну, що з'єднує вулицю Сагайдачного- головної осової вулиці Старого Подолу і йде до Контрактової площі і далі від станції метро, що перетинає вулицю Хорива, і Верхній та Нижній Вал до площі Щекавицької. Зважаючи на постійне збільшення чисельності Подолу в цілому по Києву, необхідно припинити тенденцію до зменшення території історичних площ, подібно до того, що відбулося на Поштової площі. Навпаки: по периметру площ сусідні ділянки повинні бути звільнені від дисгармонійних аварійних будівель. Для розширення громадського

простору необхідно завершити формування планувального кадру як системи територій, які потребують реконструкції, щоб завершити ансамблі на основі значних історичних об'єктів, що дійшли до нашого часу. Духовний центр навколо Христовоздвиженської церкви.

- б) **Площа Мистецтв (Кожум'яки)** – організація та розвиток народних ремесел етнокультурного напрямку.

Необхідно визначити і розвивати спеціалізацію кожної площі, розвивати просторовий каркас, і, врешті решт, розвивати основні туристичні маршрути.

Відкрита до акваторії Дніпра Поштова площа виходить на набережну, що з'єднує вулицю Сагайдачного- головної осової вулиці Старого Подолу і йде до Контрактової площі і далі від станції метро, що перетинає вулицю Хорива, і Верхній та Нижній Вал до площі Щекавицької. Зважаючи на постійне збільшення чисельності Подолу в цілому по Києву, необхідно припинити тенденцію до зменшення території історичних площ, подібно до того, що відбулося на Поштової площі. Навпаки: по периметру площ сусідні ділянки повинні бути звільнені від дисгармонійних аварійних будівель. Для розширення громадського

простору. Воздвиженська площа повинна бути продовжена по пологому схилу вздовж вулиці, перед Христовоздвиженською церквою з дзвіницею потрібно відкрити простір. У перспективі створити виразний ансамбль Воздвиженської площі, Будинок побуту, побудований під час боротьби тоталітарного режиму з релігією, було б краще реконструювати як дисонансний об'єкт.

Ряд вулиць потребує складного реставрації міста (реставрація, прибирання будівель та простору) - наприклад. Сагайдачного, Вали, Боричів Тік тощо).

Пропозиції щодо ретельного та збалансованого розвитку територій:

- Освоєння, розвиток території Гавані, забезпечення відкритого доступу до води, безпечності такого доступу, формування системи відкритого простору. Проведення відповідного конкурсу на кращий проект комплексного розвитку цієї території.
- Розвиток території - квартал - Замковецька, Мостицька, Вишгород. Провести конкурс на краще освоєння території як майданчика для проведення історичних ярмарків (їжа тощо, гастрономічні фестивалі тощо)
- Комплексне освоєння території Біскупщини (Житній ринок - автостанція «Поділ»). Можлива концепція - автостанцію освоїти як паркомістечко з найменшими втратами для середовища; частину – відвести під

простору. Воздвиженська площа повинна бути продовжена по пологому схилу вздовж вулиці, перед Христовоздвиженською церквою з дзвіницею потрібно відкрити простір. У перспективі створити виразний ансамбль Воздвиженської площі, Будинок побуту, побудований під час боротьби тоталітарного режиму з релігією, було б краще реконструювати як дисонансний об'єкт.

Ряд вулиць потребує складного реставрації міста (реставрація, прибирання будівель та простору) - наприклад. Сагайдачного, Вали, Боричів Тік тощо).

Пропозиції щодо ретельного та збалансованого розвитку територій:

- Освоєння, розвиток території Гавані, забезпечення відкритого доступу до води, безпечності такого доступу, формування системи відкритого простору. Проведення відповідного конкурсу на кращий проект комплексного розвитку цієї території.
- Розвиток території - квартал - Замковецька, Мостицька, Вишгород. Провести конкурс на краще освоєння території як майданчика для проведення історичних ярмарків (їжа тощо, гастрономічні фестивалі тощо)
- Комплексне освоєння території Біскупщини (Житній ринок - автостанція «Поділ»). Можлива концепція - автостанцію освоїти як паркомістечко з найменшими втратами для середовища; частину – відвести під

майданчик для дитячих авторалі. Схема: люди приїзять на фестиваль (ярмарок, інший захід) що може проходити на території відремонтованого Житнього ринку з облаштованими публічними просторами, залишають авто на автостанції, та йдуть на фестиваль, прогулянку містом; передбачити також розваги для дітей. На території колишньої автостанції Поділ відвести ділянку для розміщення туристично-прогулянкових кінних екіпажів, бричок для тематичного туризму, відкритих (дитячих) автопотягів. Будівлю автостанції переобладнати під адміністративну функцію, забезпечення діяльності паркомістечка, та під музей.

- Гостиний двір

Проект 1975 року передбачав містобудівну реставрацію найдавнішої київської області – Контрактової, з відновленням основних складових об'єктів середовища, їх фізичних параметрів та архітектурно-мистецьких характеристик з продовженням традицій функціонального використання, які не мають потребувати перепланування приміщень та територій; архітектори Вільям Гесте та Луїджі Руська. Автор проекту - архітектор-реставратор Валентина Шевченко вперше повністю реалізувала проект відповідно до творчої манери Луїджі Руського за його малюнком, знайденим в архіві Санкт-Петербурга. У процесі містобудівної реставрації Контрактової площі було реконструйовано історичний архітектурний комплекс на

майданчик для дитячих авторалі. Схема: люди приїзять на фестиваль (ярмарок, інший захід) що може проходити на території відремонтованого Житнього ринку з облаштованими публічними просторами, залишають авто на автостанції, та йдуть на фестиваль, прогулянку містом; передбачити також розваги для дітей. На території колишньої автостанції Поділ відвести ділянку для розміщення туристично-прогулянкових кінних екіпажів, бричок для тематичного туризму, відкритих (дитячих) автопотягів. Будівлю автостанції переобладнати під адміністративну функцію, забезпечення діяльності паркомістечка, та під музей.

- Гостиний двір

Проект 1975 року передбачав містобудівну реставрацію найдавнішої київської області – Контрактової, з відновленням основних складових об'єктів середовища, їх фізичних параметрів та архітектурно-мистецьких характеристик з продовженням традицій функціонального використання, які не мають потребувати перепланування приміщень та територій; архітектори Вільям Гесте та Луїджі Руська. Автор проекту - архітектор-реставратор Валентина Шевченко вперше повністю реалізувала проект відповідно до творчої манери Луїджі Руського за його малюнком, знайденим в архіві Санкт-Петербурга. У процесі містобудівної реставрації Контрактової площі було реконструйовано історичний архітектурний комплекс на

основі реставрації втрачених знакових будівель, зруйнованих або частково збережених - церква Богоматері Пирошанської, Гостиний Двір, Контрактовий будинок, Київський міський академічний театр, Фонтан Самсона. Однак Гостиний двір, якій займає центральне місце в комплексі будівель і належить до раритетів архітектури нині залишається демонтованим. Двір з обох боків перекритий каркасом із залізобетонних конструкцій.

Враховуючи містобудівну та архітектурну важливість Гостиного Двору – як визначного досягнення високого класицизму типу каре з ордерною аркадою, потрібно демонтувати недоречно вмонтований залізобетонний каркас за рахунок винуватців, які допустили незаконну надбудову, повністю відновити втрачені елементи і деталі будівлі відповідно до Ризької хартії, підписаної 24.10.2000 р. Україною щодо міжнародного права відновлення пам'яток, втрачених внаслідок стихійних лих та людських факторів. Дах втрачено, пам'ятка потребує негайної консервації, ефективних заходів щодо захисту несучих стін від дощу та снігопаду.

Згідно з чинним законодавством України, винуватці несуть відповідальність за антинаукове обґрунтування щодо

основі реставрації втрачених знакових будівель, зруйнованих або частково збережених - церква Богоматері Пирошанської, Гостиний Двір, Контрактовий будинок, Київський міський академічний театр, Фонтан Самсона. Однак Гостиний двір, якій займає центральне місце в комплексі будівель і належить до раритетів архітектури нині залишається демонтованим. Двір з обох боків перекритий каркасом із залізобетонних конструкцій.

Враховуючи містобудівну та архітектурну важливість Гостиного Двору – як визначного досягнення високого класицизму типу каре з ордерною аркадою, потрібно демонтувати недоречно вмонтований залізобетонний каркас за рахунок винуватців, які допустили незаконну надбудову, повністю відновити втрачені елементи і деталі будівлі відповідно до Ризької хартії, підписаної 24.10.2000 р. Україною щодо міжнародного права відновлення пам'яток, втрачених внаслідок стихійних лих та людських факторів. Дах втрачено, пам'ятка потребує негайної консервації, ефективних заходів щодо захисту несучих стін від дощу та снігопаду.

Згідно з чинним законодавством України, винуватці несуть відповідальність за антинаукове обґрунтування щодо

вилучення унікальної пам'ятки архітектури з Державного реєстру, за перебудову успішно здійсненої реалізації проекту Луїджі Руски відомим майстром реставрації Валентиною Шевченко.

Відповідно до Ризької хартії, така реконструкція необхідна для продовження існування історичного образу найдавнішої площі Києва, яка втратила виразність зовнішнього вигляду через необачні людські втручання. Цей міжнародний документ підкреслює, що відтворення втрачених об'єктів у їх справжньому вигляді особливо важливе для країн, які здобули свою незалежність. Це також вказує на доцільність завершення історичного комплексу Контрактової площі спорудженням примусово незавершеної частини комплексу «Контрактний дім» та будівництвом магістрату.

- Будівля та територія навколо бібліотеки на Виноградарі (ріг просп. Свободи та В. Порика) – публічний простір для різних категорій населення, різного типу дозвілля.

вилучення унікальної пам'ятки архітектури з Державного реєстру, за перебудову успішно здійсненої реалізації проекту Луїджі Руски відомим майстром реставрації Валентиною Шевченко.

Відповідно до Ризької хартії, така реконструкція необхідна для продовження існування історичного образу найдавнішої площі Києва, яка втратила виразність зовнішнього вигляду через необачні людські втручання. Цей міжнародний документ підкреслює, що відтворення втрачених об'єктів у їх справжньому вигляді особливо важливе для країн, які здобули свою незалежність. Це також вказує на доцільність завершення історичного комплексу Контрактової площі спорудженням примусово незавершеної частини комплексу «Контрактний дім» та будівництвом магістрату.

- Будівля та територія навколо бібліотеки на Виноградарі (ріг просп. Свободи та В. Порика) – публічний простір для різних категорій населення, різного типу дозвілля.

- Розвиток території Річкового порту та Поштової площі. Врахування рекомендацій архітектурного конкурсу «Річкова брама середньовічного Києва» та Постанови Верховної Ради України №

2492-VIII від 05.07.2018 року «Про збереження історико-культурної спадщини на Поштовій площі у місті Києві» щодо створення на території Пам'ятки історії та археології національного значення «Ділянка прибережного міського кварталу середньовічного Києва» (охоронний номер 260094) Національного музею "Центр Середньовічного Міста".

Згідно облікової документації, затвердженої Постановою Кабінету міністрів України від 22 травня 2019 р. № 410 та Наказом Міністерства культури України № 418 від 21.05.2019 року, Пам'ятка історії та археології національного значення «Ділянка прибережного міського кварталу середньовічного Києва» визнана місцем, пов'язаним із традиціями офіційного святкування Хрещення Київської Русі -України в 1888 році та подальшого визначання свята Водохреще. Пам'ятка є матеріальним втіленням історичної пам'яті про важливі історичні події або процеси хрещення Київської Русі-України, пов'язані із використанням стародавньої київської гавані – міжнародного комунікаційного центру (з яким, судячи з у літописів XIII ст., пов'язані дипломатичні візити до київських князів послів інших держав), хрещенням киян у гирлі річки Почайна, повергненням язичницьких ідолів тощо.

Аутентична пам'ятка, знайдені конструкції та об'єкти (Хрещатицька брама, Боричев узвіз, вулиці, садиби) має велике культурне та просвітницьке значення, мала значний вплив на розвиток релігії, може

бути використана для подальшого поглибленого вивчення та ідентифікації знакових історичних подій історії Руси-України, які мають геополітичне значення, підтверджують цивілізаційне значення Руси-України в європейських пошуках своєї культурної ідентичності для багатьох східнослов'янських земель.

З урахуванням вимог Указу Президента України №423/2021 «Про День Української Державності», Пам'ятка історії та археології має особливе значення для захисту, збереження та популяризації історії української державності, а її подальше вивчення та музесфікування на території визначного місця - для проведення відповідних наукових досліджень. Згідно з яким здійснення комплексу заходів щодо відзначення Дня Української Державності призначено на 28 липня — День Хрещення Київської Руси-України, коли вшановується пам'ять про видатного державотворця, святого рівноапостольного князя Київського Володимира Великого, з метою утвердження спадкоємності понад тисячолітньої історії українського державотворення, спираючись на історію української державності, яка сягає своїм корінням часів заснування міста Києва та розквіту держави за часів князя Київського Володимира Великого — державотворця.

Крім того, планувальна міська забудова ділянки стародавнього міста на Поштовій площі, як частини всього Подолу, має ознаки регулярного плану, що свідчить про високий рівень містобудування в середньовічному Києві та його демократичні традиції

(зокрема, передбачено вільний доступ до річки), та його спорідненість з аналогічними міськими центрами Європи (зокрема Бірка, Сігтуна), деякі з них музеєфіковано (музей «Йорк» у Великобританії); встановлено, що ділянки садиб були розплановані з урахуванням трас доріг, прокладених вздовж берегової лінії Дніпра; стабільність блоків забудови можуть свідчити про стійкість соціально-економічних структур;

При організації території та створенні музею врахувати, що предметом охорони пам'ятки історії є:

- територія визначного місця, обмежена червоною лінією вул. Боричев узвіз на північному заході, залізобетонними конструкціями тунелю шляхопроводу та в. Набережно-Хрещатицькою на сході, залізобетонними огорожувальними конструкціями підземного простору Поштової площі на південному сході, парним боком забудови Володимирського узвозу на південному заході, яке, на основі аналізу писемних, археологічних, топографічних, картографічних джерел пов'язана, з процесами початків християнізації Руси - України, дипломатичними, торговельними та культурними контактами давнього населення столиці Київської Руси - України, з життям, побутом, культурою та традиціями давнього населення прибережних кварталів міста Києва, яке традиційно було пов'язане з річками Дніпро і Почайною, а в подальшому використовувалось

місцевим населенням Кисва для святкувань традиційних свят Водохреща та річниць хрещення Київської Руси - України.

- об'єми археологічного культурного шару XI – XVIII ст.ст. південно-західної, пов'язаної з узвозом та відтинком вулиці, та північно-східної, між будинком Поштової станції та сучасною будівлею церкви Різдва, ділянок пам'ятки, які потребують подальших досліджень;
- загальне трасування відтинку вулиці на рівні XI – XII ст., як елемент планувальної структури південної частини Подолу періоду XI – XVIII ст.ст., яке потребує музеєфікації;
- загальне трасування та залишки конструкцій споруди транспортного призначення XVI–XVII ст., яка являє собою спуск від верхньої частини площі (місце розміщення церкви Різдва) до берега Дніпра, які потребують консервації та музеєфікації;
- стратиграфічний зріз, що фіксує картину культурних нашарувань пам'ятки на відмітках 103,5 - 101,3 м датованих проміжком часу від XVIII до XII ст.ст. на південно-західній стіні розкопу, що потребує консервації та музеєфікації;
- дощатий короб внутрішньосадибної споруди XII ст., який потребує консервації та музеєфікації;
- місце та рештки дерев'яної зрубної конструкції з масивних колод XVII ст. (ймовірно фортифікаційного призначення), поряд з

Зруйновані / знищені об'єкти та пропозиції щодо їх відновлення:

- Будівля чернігівського купецтва Вертипороха, вул. Межигірська 33/19 - колишній багатоквартирний будинок, пам'ятка архітектури неоренесансу перебуває в непридатному стані. Частина історичної будівлі Подолу, одна з перлин, яка вкрашає вулицю, є виразним архітектурним акцентом / 1-й поверх - зразок магазинів 19 століття, є невід'ємною частиною садиби, інші споруди (дерев'яні цехи) втрачаються, але є можливість їх відновити. Ми пропонуємо відповідно до закону - позбавити недобросовісного власника права власності, розробити проект відтворення та відродження будівлі на конкурсній основі. Для здійснення функції - готель, на 1 поверсі - навчальний центр для дітей та магазини, екскурсійний центр, де можна придбати твори старовинних ремесел, дитячі товари, тематичні сувеніри

підмурками Поштової станції, які потребують подальших досліджень та музеєфікації;

- ділянки штучного насипного валу XII ст., спорудженого задля підняття берегової поверхні над рівнем води, їхній загальний напрямок та внутрішня структура, що потребують рекультивації та музеєфікації;
- ділянки перспективних досліджень та музеєфікації є річище стародавнього ручая, на якому в XI ст. (за радіо вуглецевою датою) було влаштовано міський могильник (зафіксовано 11 поховань) з північного боку від церкви Різдва Христового.

Зруйновані / знищені об'єкти та пропозиції щодо їх відновлення:

- Будівля чернігівського купецтва Вертипороха, вул. Межигірська 33/19 - колишній багатоквартирний будинок, пам'ятка архітектури неоренесансу перебуває в непридатному стані. Частина історичної будівлі Подолу, одна з перлин, яка вкрашає вулицю, є виразним архітектурним акцентом / 1-й поверх - зразок магазинів 19 століття, є невід'ємною частиною садиби, інші споруди (дерев'яні цехи) втрачаються, але є можливість їх відновити. Ми пропонуємо відповідно до закону - позбавити недобросовісного власника права власності, розробити проект відтворення та відродження будівлі на конкурсній основі. Для здійснення функції - готель, на 1 поверсі - навчальний центр для дітей та магазини, екскурсійний центр, де можна придбати твори старовинних ремесел, дитячі товари, тематичні сувеніри

тощо.

- **Садиба Крістера (вул. Осиповського, 2) (зруйнована).**
Проводити громадську екологічну експертизу будівництва із запрошенням консультантів авторитетних фахівців Національного природничого музею, Національної академії аграрних наук України, Національної ботаніки імені М. Гришко НАН України. Потрібно звернутися до Київської міської ради, прийняти рішення щодо негайного припинення багатоповерхового будівництва на ділянці, засадити його деревами втрачених порід, для подальшого розвитку об'єкта в системі садівництва у Києві. Щоб прийняти межі земельної ділянки в природі, ухвалити указ про затвердження обмежувальної зеленої лінії для північної та південної частини парку Крістера, що має умови для чіткого дотримання режимів та правил для розкопок та допустимого будівництва. Враховуючи важливість збереження міста Києва як міста-саду та наявності мальовничих місць, які визначають його туристичний потенціал та світову популярність, необхідно розглянути питання про відродження школи ландшафтного мистецтва Вільгельма Крістера. Оголосити тендер із запрошенням зацікавлених учасників - відомих садівників-підприємців для відродження компанії «Садівництво та насінництво» для придбання та отримання права власності на садибу Вільгельма Крістера за угодою про відновлення його історичної функції як центру вирощування та розмноження декоративних рослин – дерев, кущів та квітів. Ставка та оголошення переможця. Розробити проект планування території парку з розміщенням

тощо.

- **Садиба Крістера (вул. Осиповського, 2) (зруйнована).**
Проводити громадську екологічну експертизу будівництва із запрошенням консультантів авторитетних фахівців Національного природничого музею, Національної академії аграрних наук України, Національної ботаніки імені М. Гришко НАН України. Потрібно звернутися до Київської міської ради, прийняти рішення щодо негайного припинення багатоповерхового будівництва на ділянці, засадити його деревами втрачених порід, для подальшого розвитку об'єкта в системі садівництва у Києві. Щоб прийняти межі земельної ділянки в природі, ухвалити указ про затвердження обмежувальної зеленої лінії для північної та південної частини парку Крістера, що має умови для чіткого дотримання режимів та правил для розкопок та допустимого будівництва. Враховуючи важливість збереження міста Києва як міста-саду та наявності мальовничих місць, які визначають його туристичний потенціал та світову популярність, необхідно розглянути питання про відродження школи ландшафтного мистецтва Вільгельма Крістера. Оголосити тендер із запрошенням зацікавлених учасників - відомих садівників-підприємців для відродження компанії «Садівництво та насінництво» для придбання та отримання права власності на садибу Вільгельма Крістера за угодою про відновлення його історичної функції як центру вирощування та розмноження декоративних рослин – дерев, кущів та квітів. Ставка та оголошення переможця. Розробити проект планування території парку з розміщенням

основних функціональних зон парку, мережею алей та відкритих просторів відповідно до сучасних потреб користувачів різних вікових контингентів. У проекті передбачають створення алей із плодових дерев - різних сортів яблук, груш, слив для тематичних свят у саду. Встановити День вишні під час її розквіту, День калини, Мальви, Відкрити недільну школу садівництва, вирощування декоративних рослин, мистецтва прищеплення сортів, влаштування квітів для популяризації культурної спадщини серед населення, виховання нового покоління природоохоронців та шанувальників садово-паркового мистецтва. На основі проектних пропозицій, опублікованих в Інтернеті, відкривається можливість відбудови будинку В. Крістера, загублений внаслідок руйнування, заподіяного людьми, вчиненого з порушенням міжнародного зобов'язання - Ризької хартії автентичності. Важливо встановити пам'ятні дошки на початку вулиці Сімейства Крістерів та в територіально відокремленій південній та північній частинах парку та стендів з інформацією про природну, історичну, архітектурну цінність маєтку Крістерів та діяльність, а також створення музею з пам'ятником Крістерам.

Режими використання зон охорони. Вписування нових будівель в історичну забудову Старого Подолу

З розвитком сучасних технологій, впровадженням нових матеріалів, багатоповерхове будівництво вийшло на

основних функціональних зон парку, мережею алей та відкритих просторів відповідно до сучасних потреб користувачів різних вікових контингентів. У проекті передбачають створення алей із плодових дерев - різних сортів яблук, груш, слив для тематичних свят у саду. Встановити День вишні під час її розквіту, День калини, Мальви, Відкрити недільну школу садівництва, вирощування декоративних рослин, мистецтва прищеплення сортів, влаштування квітів для популяризації культурної спадщини серед населення, виховання нового покоління природоохоронців та шанувальників садово-паркового мистецтва. На основі проектних пропозицій, опублікованих в Інтернеті, відкривається можливість відбудови будинку В. Крістера, загублений внаслідок руйнування, заподіяного людьми, вчиненого з порушенням міжнародного зобов'язання - Ризької хартії автентичності. Важливо встановити пам'ятні дошки на початку вулиці Сімейства Крістерів та в територіально відокремленій південній та північній частинах парку та стендів з інформацією про природну, історичну, архітектурну цінність маєтку Крістерів та діяльність, а також створення музею з пам'ятником Крістерам.

Режими використання зон охорони. Вписування нових будівель в історичну забудову Старого Подолу

З розвитком сучасних технологій, впровадженням нових матеріалів, багатоповерхове будівництво вийшло на новий рівень розвитку і стало потужним фактором впливу

новий рівень розвитку і стало потужним фактором впливу на історичний розвиток та природний ландшафт. Домінуючою вважається споруда, яка відчутно перевищує висоту існуючої споруди. Накладки силуетів нового хмарочосів на історичні домінанти можуть розкриваються в самих небажаних місцях, коли будівля вже споруджена в монтажному вигляді на проектну висоту, що стає причиною запізнілих масових протестів громадськості

Тому в умовах висотного будівництва об'єктами передпроектного аналізу повинні бути не тільки прилегла територія, а й віддалені ділянки огляду, де відсутність режимів забудови та встановлених обмежень призвело до незворотних результатів.

На території ДІАЗ «Стародавній Київ» - мала бути малоповерхова забудова. Пропонується розширити межі заповідника та посилити режими використання, допустима висота будівлі - не вище 4-6 поверхів (причому, має бути прописано в метрах, де скільки дозволено метрів). Заборонити екранування значних історичних об'єктів, як наприклад, Хрестовоздвиженської церкви із куполи втрачаються, а будівлі духовно-культурного значення перетворюються на мізерні вторинні об'єкти.

Розробити систему оцінювання шкоди, заподіяної в структурних елементах загальної картини історичної

на історичний розвиток та природний ландшафт. Домінуючою вважається споруда, яка відчутно перевищує висоту існуючої споруди. Накладки силуетів нового хмарочосів на історичні домінанти можуть розкриваються в самих небажаних місцях, коли будівля вже споруджена в монтажному вигляді на проектну висоту, що стає причиною запізнілих масових протестів громадськості.

Тому в умовах висотного будівництва об'єктами передпроектного аналізу повинні бути не тільки прилегла територія, а й віддалені ділянки огляду, де відсутність режимів забудови та встановлених обмежень призвело до незворотних результатів.

На території ДІАЗ «Стародавній Київ» - мала бути малоповерхова забудова. Пропонується розширити межі заповідника та посилити режими використання, допустима висота будівлі - не вище 4-6 поверхів (причому, має бути прописано в метрах, де скільки дозволено метрів). Заборонити екранування значних історичних об'єктів, як наприклад, Хрестовоздвиженської церкви із куполи втрачаються, а будівлі духовно-культурного значення перетворюються на мізерні вторинні об'єкти.

Розробити систему оцінювання шкоди, заподіяної в структурних елементах загальної картини історичної

місцевості.

Пласка надводна тераса з чіткою мережею регулярних вулиць в сполучені з пластичним пагорбами створюють гармонійний контраст. Приваблива для туристів картина в спокійний час посилюється відображенням на дзеркальній поверхні Дніпра. На терасі лінія вододілу пролягає по вулиці Хорива. Після сильного зливи вода скочується з обох боків цієї вулиці у протилежні сторони.

У детальному проектному плані червоних ліній простежується об'їзна транзитна дорога біля підніжжя гори Андріївська (Уздихальниця) з нестабільними схилами, які створюють небезпеку зсувів, і тому потребують спорудження міцних підпірних стін на ділянках можливого зсуву паралельно вулиці Боричів Тік.

Формуючи фронт фасадів Набережно-Хрещатицької, важливо не допускати перевищення висоти над кривлями існуючих будівель щоб зберегти умови огляду планів панорами з Подільського мосту, з палуби туристичних катерів та від алеї уздовж багатолюдного пляжу до наступні глибини гори Андріївської церкви. Забезпечте поєднання історичних будівель та зелених насаджень, відкритих просторів та ансамблів - ключових ансамблів та другорядних. Форми та силуети також слід захищати,

місцевості.

Пласка надводна тераса з чіткою мережею регулярних вулиць в сполучені з пластичним пагорбами створюють гармонійний контраст. Приваблива для туристів картина в спокійний час посилюється відображенням на дзеркальній поверхні Дніпра. На терасі лінія вододілу пролягає по вулиці Хорива. Після сильного зливи вода скочується з обох боків цієї вулиці у протилежні сторони.

У детальному проектному плані червоних ліній простежується об'їзна транзитна дорога біля підніжжя гори Андріївська (Уздихальниця) з нестабільними схилами, які створюють небезпеку зсувів, і тому потребують спорудження міцних підпірних стін на ділянках можливого зсуву паралельно вулиці Боричів Тік.

Формуючи фронт фасадів Набережно-Хрещатицької, важливо не допускати перевищення висоти над кривлями існуючих будівель щоб зберегти умови огляду планів панорами з Подільського мосту, з палуби туристичних катерів та від алеї уздовж багатолюдного пляжу до наступні глибини гори Андріївської церкви. Забезпечте поєднання історичних будівель та зелених насаджень, відкритих просторів та ансамблів - ключових ансамблів та другорядних. Форми та силуети також слід захищати,

посилюючи характер історичного Подолу.

Розробка загальноміської висотної композиції залишається на концептуальному рівні та не відіграє належної ролі в регулюванні міського планування. Тому повсюдно, навіть на самих відповідальних ділянках панорами столиці забудова ведеться спонтанно. Можна виділити місця виняткової краси або місця неповторного природного ландшафту, до них належать:

1. комплекс форм рельєфу навколо Андріївського узвозу, що включає гори Замкову, Уздихальницю з Андріївською церквою, територія Дальніх та Близьких печер;

2. урочище Гончари-Кожум'яки з горою Детинка, між плато Копирів кінець та Старокиївською горою;

3. комплекс форм рельєфу гори Щекавиця, Юрковиця, Кирилівські висоти з Кирилівською церквою.

Поділ є результатом містобудівної творчості багатьох поколінь. Але кожен наступний майстер не руйнував, а розвивав і збагачував розпочату його попередником систему забудови. Основоположним принципом розвитку історичного Подолу є спадковість.

посилюючи характер історичного Подолу.

Розробка загальноміської висотної композиції залишається на концептуальному рівні та не відіграє належної ролі в регулюванні міського планування. Тому повсюдно, навіть на самих відповідальних ділянках панорами столиці забудова ведеться спонтанно. Можна виділити місця виняткової краси або місця неповторного природного ландшафту, до них належать:

1. комплекс форм рельєфу навколо Андріївського узвозу, що включає гори Замкову, Уздихальницю з Андріївською церквою, територія Дальніх та Близьких печер;

2. урочище Гончари-Кожум'яки з горою Детинка, між плато Копирів кінець та Старокиївською горою;

3. комплекс форм рельєфу гори Щекавиця, Юрковиця, Кирилівські висоти з Кирилівською церквою.

Поділ є результатом містобудівної творчості багатьох поколінь. Але кожен наступний майстер не руйнував, а розвивав і збагачував розпочату його попередником систему забудови. Основоположним принципом розвитку історичного Подолу є спадковість.

На всякій випадково вивільненій ділянці замовник після завершення вартісних робіт нульового циклу намагається вийти на якомога більшу висоту, максимальну кубатуру з метою досягнення високої прибутковості. В центрі столиці квадратний метр житла та його здача в оренду коштує в кілька разів дорожче, ніж в прилеглих районах і на околицях. Чим вища будівля, що зводиться, тим більш простір охоплює зона її впливу на навколишнє середовище. І якщо вона дисонує, то це призводить до деградації на території обширних районів міста. Якщо при цьому ним буде зіпсована панорама або перспектива вулиці, то, незважаючи на наявність охоронного законодавства, забудовник практично не відшкодовує збитків спричинених суспільству. Це не має толеруватись надалі.

Для визначення прийнятних проектних рішень в першу чергу необхідно порівнювати ступінь відповідності історичної та нової забудови трьом групам характеристик, а саме :

► Особливості природного ландшафту: форми та крутизна рельєфу, реакція на акваторію, фактура поверхні території – ступінь озеленення, візуальна ситуація, масштаб природних форм, природні обмеження величин житлових утворень відповідно до крупності форм рельєфу – модуль.

► Функціональна структура: вид землекористування, зв'язки із суміжними зонами,

На всякій випадково вивільненій ділянці замовник після завершення вартісних робіт нульового циклу намагається вийти на якомога більшу висоту, максимальну кубатуру з метою досягнення високої прибутковості. В центрі столиці квадратний метр житла та його здача в оренду коштує в кілька разів дорожче, ніж в прилеглих районах і на околицях. Чим вища будівля, що зводиться, тим більш простір охоплює зона її впливу на навколишнє середовище. І якщо вона дисонує, то це призводить до деградації на території обширних районів міста. Якщо при цьому ним буде зіпсована панорама або перспектива вулиці, то, незважаючи на наявність охоронного законодавства, забудовник практично не відшкодовує збитків спричинених суспільству. Це не має толеруватись надалі.

Для визначення прийнятних проектних рішень в першу чергу необхідно порівнювати ступінь відповідності історичної та нової забудови трьом групам характеристик, а саме :

► Особливості природного ландшафту: форми та крутизна рельєфу, реакція на акваторію, фактура поверхні території – ступінь озеленення, візуальна ситуація, масштаб природних форм, природні обмеження величин житлових утворень відповідно до крупності форм рельєфу – модуль.

► Функціональна структура: вид землекористування, зв'язки із суміжними зонами,

території та напрями візуальних комунікацій.

► Об'ємно-просторова композиція: ієрархія висотної композиції, плани загальної картини забудови, ритм, масштаб, фактура, стилістика фасадів, колорит. Оцінка відповідності аналогічних характеристик забудови та пейзажу.

Заповідник «Стародавній Київ»

Режими використання:

► будівництво за окремими індивідуальними проектами з розробленням спеціального наукового обґрунтування - історико-містобудівного аналізу, для врахування усіх аспектів збереження культурної спадщини;

► не перевищувати граничну висоту навколишньої історичної забудови (найкращі умови для збереження Старого Подолу – не вище 4 поверхів (12-14 м) (лише за межами секторів огляду - 5 поверхів (15-18 м). В межах вул. Боричів Тік – не вище 2-3 поверхів (7-10 м).

Суворо обмежується:

► підрізка на підніжжі схилів, особливо в межах

території та напрями візуальних комунікацій.

► Об'ємно-просторова композиція: ієрархія висотної композиції, плани загальної картини забудови, ритм, масштаб, фактура, стилістика фасадів, колорит. Оцінка відповідності аналогічних характеристик забудови та пейзажу.

Заповідник «Стародавній Київ»

Режими використання:

► будівництво за окремими індивідуальними проектами з розробленням спеціального наукового обґрунтування - історико-містобудівного аналізу, для врахування усіх аспектів збереження культурної спадщини;

► не перевищувати граничну висоту навколишньої історичної забудови (найкращі умови для збереження Старого Подолу – не вище 4 поверхів (12-14 м) (лише за межами секторів огляду - 5 поверхів (15-18 м). В межах вул. Боричів Тік – не вище 2-3 поверхів (7-10 м).

Суворо обмежується:

► підрізка на підніжжі схилів, особливо в межах

Боричевого Току;

- ▶ встановлення зовнішньої реклами.

Забороняється:

- ▶ знесення об'єктів цінної історичної забудови;
- ▶ знищення історичних зелених насаджень;
- ▶ несанкціоноване втручання в топографічну та підземну структуру пам'яток.

Забезпечується:

- ▶ належний гідрологічний режим території, особливо в межах Поштової та Контрактової площ;
- ▶ збереження історичного розпланування, благоустрій та озеленення за окремими проектами, чистота повітряного басейну;
- ▶ Кольорове вирішення фасадів, гармонійне з ландшафтным та архітектурним оточенням.
- ▶ Узгодження архітектурних форм, матеріалів, візуальна нейтралізація дисгармонійних споруд;

Боричевого Току;

- ▶ встановлення зовнішньої реклами.

Забороняється:

- ▶ знесення об'єктів цінної історичної забудови;
- ▶ знищення історичних зелених насаджень;
- ▶ несанкціоноване втручання в топографічну та підземну структуру пам'яток.

Забезпечується:

- ▶ належний гідрологічний режим території, особливо в межах Поштової та Контрактової площ;
- ▶ збереження історичного розпланування, благоустрій та озеленення за окремими проектами, чистота повітряного басейну;
- ▶ Кольорове вирішення фасадів, гармонійне з ландшафтным та архітектурним оточенням.
- ▶ Узгодження архітектурних форм, матеріалів, візуальна нейтралізація дисгармонійних споруд;

► Збереження та виявлення історично цінного розпланування. Розпланувальний модуль та парцеляція мають лишатись незмінними.

Ландшафт Київських гір - своєрідний зв'язок між пам'ятками, буферними зонами ЮНЕСКО.

► Заборонено порушення ландшафтно-просторової структури місцевості, зведення споруд на 3 поверхи вище допустимих і лише за проведенням ретельного історико-містобудівного аналізу;

► суворо заборонено знищення історичних зелених насаджень, проведення робіт, що порушують режим збереження природного ландшафту;

► Забезпечуються сприятливі умови для огляду пам'яток та панорам, чистота повітряного басейну.

► Збереження та виявлення історично цінного розпланування. Розпланувальний модуль та парцеляція мають лишатись незмінними.

Ландшафт Київських гір - своєрідний зв'язок між пам'ятками, буферними зонами ЮНЕСКО.

► Заборонено порушення ландшафтно-просторової структури місцевості, зведення споруд на 3 поверхи вище допустимих і лише за проведенням ретельного історико-містобудівного аналізу;

► суворо заборонено знищення історичних зелених насаджень, проведення робіт, що порушують режим збереження природного ландшафту;

► Забезпечуються сприятливі умови для огляду пам'яток та панорам, чистота повітряного басейну.

Поштова площа

Режими використання:

► На території пам'ятки забороняється будь-яке будівництво, не пов'язане з музеєфікацією, консервацією та реставрацією пам'ятки, прокладкою інженерних мереж, необхідних для використання

Зони регулювання забудови

Для регулювання містобудівної діяльності в межах, де збереглися окремі пам'ятки, які, проте, мають велике

пам'ятки, впорядкуванням території, реабілітацією її складових елементів.

► Всі будівельні, реставраційні, земляні та інші роботи у межах пам'ятки здійснюються відповідно до чинного законодавства на основі проекту, в кожному конкретному випадку розробленого на конкурсній основі, спеціалізованою організацією з досвідом науково-проектної роботи в сфері охорони культурної спадщини та погодженому згідно законодавства.

► На території пам'ятки, відповідно до законодавства забороняється проведення земляних робіт, що не передбачені програмою дослідження та суперечать вимогам охорони пам'ятки та не пов'язані з її музеєфікацією, консервацією та реабілітацією.

► На прилеглої до визначного місця території при проектуванні зберігається існуюча планувальна структура, цінний природний ландшафт, видові точки і зони, звідки розкриваються види на пам'ятку.

► Реабілітаційні роботи та заходи з музеєфікації дозволяються лише на підставі науково-проектної документації, виконаної спеціалізованими організаціями та затвердженої згідно законодавства.

Зони регулювання забудови

Для регулювання містобудівної діяльності в межах, де збереглися окремі пам'ятки, які, проте, мають велике значення для загальної панорами міста.

значення для загальної панорами міста.

Режими використання: будівництво не вище історичної забудови, може бути з окремим архітектурним акцентами, але за окремими проектами на підставі історико-містобудівного аналізу та що не порушує масштабу і стилістики історичного середовища. Стилiстичне рiшення забудови має бути тактовним по вiдношенню до iснуючих пам'яток. Нове будiвництво з урахуванням вимог пам'яткоохоронного законодавства щодо збереження традиційного характеру середовища, вiдповiдностi стил'овим та масштабним особливостям iсторичної забудови, але не вище сформованої блакитної лiнii автентичної забудови. Встановити недопустимiсть перевищення висоти будiвлi порiвняно iснуючих мiстобудiвних домiнант.

Зони охорони археологічного культурного шару

Встановлюються за даними Інституту археології, з іконографічних та картографічних джерел. Охороняються для досліджень, збереження та експонування. Забороняються будь-які земляні будівельні та шляхові роботи без попередніх археологічних досліджень.

Буферна зона Софії Київської ЮНЕСКО

Режим з граничними обмеженнями уточнено наказом Мінкульту від 23.03.17 № 233). Наказом визначена гранична висота, але не повністю охоплює межі буферної зони – конкретизувати обмеження в

Режими використання: будівництво не вище історичної забудови, може бути з окремим архітектурним акцентами, але за окремими проектами на підставі історико-містобудівного аналізу та що не порушує масштабу і стилістики історичного середовища. Стилiстичне рiшення забудови має бути тактовним по вiдношенню до iснуючих пам'яток. Нове будiвництво з урахуванням вимог пам'яткоохоронного законодавства щодо збереження традиційного характеру середовища, вiдповiдностi стил'овим та масштабним особливостям iсторичної забудови, але не вище сформованої блакитної лiнii автентичної забудови. Встановити недопустимiсть перевищення висоти будiвлi порiвняно iснуючих мiстобудiвних домiнант.

Зони охорони археологічного культурного шару

Встановлюються за даними Інституту археології, з іконографічних та картографічних джерел. Охороняються для досліджень, збереження та експонування. Забороняються будь-які земляні будівельні та шляхові роботи без попередніх археологічних досліджень.

Буферна зона Софії Київської ЮНЕСКО

Режим з граничними обмеженнями уточнено наказом Мінкульту від 23.03.17 № 233). Наказом визначена гранична висота, але не повністю охоплює межі буферної зони – конкретизувати обмеження в

межах Андріївського узвозу (не вище 3-х, місцями – 4-х поверхів). Простір має підпорядковуватись виключно домінантам – Андріївська церква та замок Річарда.

Охоронні зони пам'яток:

Вул. Сошенка, 33: будівництво не вище 2-х пов (8-10 м від денної поверхні землі) - виявити в об'ємно-просторовому та декоративно-пластичному рішенні об'єкту проектування своєрідний архітектурно – ландшафтний та історичний колорит місцевості, забезпечити візуальне розкриття об'єкта, збереження садибного характеру забудови, відновлення порушеного ландшафту.

Мостицька церква: заборонена реклама, що порушує видове сприйняття пам'ятки. Вибіркове будівництво, що не порушує видового розкриття пам'ятки. Благоустрій та додаткове озеленення.

Крістєрова гірка: заборонено будівництво вище 2 поверхів, будівництво інженерних мереж та транспортних споруд, що порушують традиційний характер середовища та можуть погіршувати ландшафтне середовище. Рекомендується відтворення садиби Крістєрів за розробленим проектом, відновлення та рекультивація порушеного ландшафту, відновлення історичної функції парку. Реконструкція історичного розпланування.

Фонова забудова

межах Андріївського узвозу (не вище 3-х, місцями – 4-х поверхів). Простір має підпорядковуватись виключно домінантам – Андріївська церква та замок Річарда.

Охоронні зони пам'яток:

Вул. Сошенка, 33: будівництво не вище 2-х пов (8-10 м від денної поверхні землі) - виявити в об'ємно-просторовому та декоративно-пластичному рішенні об'єкту проектування своєрідний архітектурно – ландшафтний та історичний колорит місцевості, забезпечити візуальне розкриття об'єкта, збереження садибного характеру забудови, відновлення порушеного ландшафту.

Мостицька церква: заборонена реклама, що порушує видове сприйняття пам'ятки. Вибіркове будівництво, що не порушує видового розкриття пам'ятки. Благоустрій та додаткове озеленення.

Крістєрова гірка: заборонено будівництво вище 2 поверхів, будівництво інженерних мереж та транспортних споруд, що порушують традиційний характер середовища та можуть погіршувати ландшафтне середовище. Рекомендується відтворення садиби Крістєрів за розробленим проектом, відновлення та рекультивація порушеного ландшафту, відновлення історичної функції парку. Реконструкція історичного розпланування.

Фонова забудова

В межах обмеженої висоти має бути рівноповерховою зі збереженням візуальних комунікацій з об'єктами культурної спадщини.

► Функціональна структура: тип землекористування; зв'язки з навколишніми ділянками; території та напрямки важливих візуальних комунікацій між об'єктами огляду та суб'єктами спостереження.

► Об'ємно-просторова композиція: дотримання ієрархії висотної композиції, угодженості планів загальної картини забудови, ритму, відповідність масштабу, текстури, сумісність стилів фасаду, гармонія кольору. Оцінка відповідності наведених характеристик забудови та ландшафту .

Пропозиції: розробити заходи щодо збереження історії\передумови будівлі (збереження звичайних історичних будівель, які не мають самостійної художньої цінності, але разом із пам'ятками та значними історичними будівлями є важливими складовими елементами, що об'єднують забудову у цілісному ансамблі). Заходи щодо просування ідей збереження пам'яток історії культури та природного ландшафту (постійна телевізійна програма, репортажі, конференції, екскурсії, зустрічі з місцевими та зарубіжними діячами культури – відомими архітекторами, дизайнерами міст, з обговоренням тематики щодо вдосконалення методів дизайну будівництва та захисту історичному

В межах обмеженої висоти має бути рівноповерховою зі збереженням візуальних комунікацій з об'єктами культурної спадщини.

► Функціональна структура: тип землекористування; зв'язки з навколишніми ділянками; території та напрямки важливих візуальних комунікацій між об'єктами огляду та суб'єктами спостереження.

► Об'ємно-просторова композиція: дотримання ієрархії висотної композиції, угодженості планів загальної картини забудови, ритму, відповідність масштабу, текстури, сумісність стилів фасаду, гармонія кольору. Оцінка відповідності наведених характеристик забудови та ландшафту .

Пропозиції: розробити заходи щодо збереження історії\передумови будівлі (збереження звичайних історичних будівель, які не мають самостійної художньої цінності, але разом із пам'ятками та значними історичними будівлями є важливими складовими елементами, що об'єднують забудову у цілісному ансамблі). Заходи щодо просування ідей збереження пам'яток історії культури та природного ландшафту (постійна телевізійна програма, репортажі, конференції, екскурсії, зустрічі з місцевими та зарубіжними діячами культури – відомими архітекторами, дизайнерами міст, з обговоренням тематики щодо вдосконалення методів дизайну будівництва та захисту історичному

середовищі).

Пропозиції щодо зелених насаджень, парків та пам'яток садово-паркового мистецтва

Передумови висвітлені в основних положеннях щодо режимів використання пам'ятки ландшафту та історії місцевого значення «Історичний ландшафт гір Києва та долини р. Дніпра». Захищені хроніки високого узбережжя повинні залишатися впізнаваними та у своєму природному стані.

Андріївський узвіз - це унікальний ландшафтно-міський комплекс, тому **збереження будівельної системи немислиме без суміжних схилів** - зелених фонів, що обрамляють вулицю. Адже Андріївський узвіз - зародився в давнину як серпантиноподібна дорога, що сполучала Верхній Град із Подолом та причалом. Вулиця з крутими поворотами не допускає довгих прямих будівель - узвіз має форму звивистого коридору у вигляді системи зблокованих коротких будівель, які місцями утворюють прогалини, відкриваючи вигляд на зелені схили. В такому оточенні провідна роль Андріївської церкви як доміанти та будинку Річарда як архітектурного акценту зберігається у співмасштабному фоновому середовищі - від 2 до 4 поверхів.

Новий об'єкт не може розглядатися сам по собі - він

середовищі).

Пропозиції щодо зелених насаджень, парків та пам'яток садово-паркового мистецтва

Передумови висвітлені в основних положеннях щодо режимів використання пам'ятки ландшафту та історії місцевого значення «Історичний ландшафт гір Києва та долини р. Дніпра». Захищені хроніки високого узбережжя повинні залишатися впізнаваними та у своєму природному стані.

Андріївський узвіз - це унікальний ландшафтно-міський комплекс, тому **збереження будівельної системи немислиме без суміжних схилів** - зелених фонів, що обрамляють вулицю. Адже Андріївський узвіз - зародився в давнину як серпантиноподібна дорога, що сполучала Верхній Град із Подолом та причалом. Вулиця з крутими поворотами не допускає довгих прямих будівель - узвіз має форму звивистого коридору у вигляді системи зблокованих коротких будівель, які місцями утворюють прогалини, відкриваючи вигляд на зелені схили. В такому оточенні провідна роль Андріївської церкви як доміанти та будинку Річарда як архітектурного акценту зберігається у співмасштабному фоновому середовищі - від 2 до 4 поверхів.

Новий об'єкт не може розглядатися сам по собі - він

повинен вписатися у вузький маломасштабний простір поміж пагорбами і стати невід'ємною частиною Подолу і тому його слід розробляти спільно з проектом відродження та розвитку Андріївського узвозу. Територію не можна розглядати окремо від її акцентів та домінуючого об'єкта. Масивний об'єм, споруджений на Андріївському узвозі, поряд з витонченою легкістю стрункої церкви, є проявом нетактовного будівництва.

Система невеликих 3-4 поверхових будівель незначної вмістимості відповідає вузькому простору між горами Замковою та Уздихальницею. Важливість збереження системи забудови в межах заповідника вимагає відновлення об'ємів на його історичному «місці» в межах фундаменту втраченого будинку. Це забезпечує збереження співвідношення забудованих та вільних територій з традиційними для стародавнього Подолу двориками. Також важливо забезпечити оформлення гармонійних дахів будинків - вони не повинні бути темними, дисгармонійними до навколишнього середовища. Вид зверху на Поділ є особливо важливим, враховуючи огляд панорам з високих точок розташованих на київських пагорбах.

Пропозиції по реставрації

Існує невелика кількість реставраційних майстерень з достатнім професійним рівнем, низькою якістю реставрації, що є поширеним на Подолі. Необхідно отримати реалізацію Венеціанської хартії на

повинен вписатися у вузький маломасштабний простір поміж пагорбами і стати невід'ємною частиною Подолу і тому його слід розробляти спільно з проектом відродження та розвитку Андріївського узвозу. Територію не можна розглядати окремо від її акцентів та домінуючого об'єкта. Масивний об'єм, споруджений на Андріївському узвозі, поряд з витонченою легкістю стрункої церкви, є проявом нетактовного будівництва.

Система невеликих 3-4 поверхових будівель незначної вмістимості відповідає вузькому простору між горами Замковою та Уздихальницею. Важливість збереження системи забудови в межах заповідника вимагає відновлення об'ємів на його історичному «місці» в межах фундаменту втраченого будинку. Це забезпечує збереження співвідношення забудованих та вільних територій з традиційними для стародавнього Подолу двориками. Також важливо забезпечити оформлення гармонійних дахів будинків - вони не повинні бути темними, дисгармонійними до навколишнього середовища. Вид зверху на Поділ є особливо важливим, враховуючи огляд панорам з високих точок розташованих на київських пагорбах.

Пропозиції по реставрації

Існує невелика кількість реставраційних майстерень з достатнім професійним рівнем, низькою якістю реставрації, що є поширеним на Подолі. Необхідно отримати реалізацію Венеціанської хартії на

міжнародних принципах реставрації, яка віддає перевагу збереженню, а реставрація проводиться у виняткових випадках, коли інші методи збереження безсилі. З історичною реконструкцією містобудування - не допустити зведення незавершених у свій час будівель, які були лише в історичному плані.

Визнавати цінність пізніших історичних шарів, не викорінювати елементи стилів різних епох, не доводити пам'ятки до стилістичної єдності (так звана стилістична, романтична реконструкція). Пам'ятка не повинна бути відновлена до такого стану, що сприймається як нова будівля. Ввести сертифікат реставратора, сприяти якості реставраційних робіт шляхом виставок, конкурсів, майстер-класів у історичних районах, впровадження грантів (субсидії, безпроцентні кредити); відновлення професійної школи реставраторів/ відновлення інституту реставрації; майстер-класи зарубіжних професіоналів, талановитої молоді, сприяти престижу професії; надання допомоги у відродженні компаній, які займаються виробництвом матеріалів для реставрації.

Перелік об'єктів для включення до списку пам'ятників за типом щойно виявлених

- Вулиця Боричів Тік (в межах вулиці Боричів Тік, 11 до перетину з Андріївським узвозом)
- Подільські внутрішні дворики - нематеріальна культурна спадщина
- Райони радянської забудови 80-х - квартал у межах вул. Межигірська, Оленівська, Кирилівська,

міжнародних принципах реставрації, яка віддає перевагу збереженню, а реставрація проводиться у виняткових випадках, коли інші методи збереження безсилі. З історичною реконструкцією містобудування - не допустити зведення незавершених у свій час будівель, які були лише в історичному плані.

Визнавати цінність пізніших історичних шарів, не викорінювати елементи стилів різних епох, не доводити пам'ятки до стилістичної єдності (так звана стилістична, романтична реконструкція). Пам'ятка не повинна бути відновлена до такого стану, що сприймається як нова будівля. Ввести сертифікат реставратора, сприяти якості реставраційних робіт шляхом виставок, конкурсів, майстер-класів у історичних районах, впровадження грантів (субсидії, безпроцентні кредити); відновлення професійної школи реставраторів/ відновлення інституту реставрації; майстер-класи зарубіжних професіоналів, талановитої молоді, сприяти престижу професії; надання допомоги у відродженні компаній, які займаються виробництвом матеріалів для реставрації.

Перелік об'єктів для включення до списку пам'ятників за типом щойно виявлених

- Вулиця Боричів Тік (в межах вулиці Боричів Тік, 11 до перетину з Андріївським узвозом)
- Подільські внутрішні дворики - нематеріальна культурна спадщина
- Райони радянської забудови 80-х - квартал у межах вул. Межигірська, Оленівська, Кирилівська,

Оболонська) та включення до реєстру пам'яток низки будівель радянських часів

- Дорожній міст біля парку Березового гаю
- Будівля навпроти Куренівського парку зі скульптурою хлопчика (вул. Кирилівська, 109)
- Виноградарська бібліотека (ріг проспекту Свободи та проспекту Василя Порика)
- Колектор - між Нижнім та Верхнім Валами
- Територія Синього та Блакитних озер (масив Виноградар)

Пропозиції щодо включення до реєстрів пам'яток відповідно до предмета охорони історичного середовища:

1) розроблений Вільямом Гесте регулярний план першої надводної тераси Подолу з реакцією на акваторію Дніпра у вигляді перпендикулярних до русла та вздовжбережних вулиць.

2) масштаб, пропорції, текстура та колір історичної споруди нагірної частини вулиці - Андріївського узвозу

3) археологічний шар у межах знайдених артефактів та їх можливого виявлення;

4) територія літопису посвячення киян (християнство).

Міжнародне співробітництво та видатні особистості Подолу, їх увічнення в публічних місцях

Поділ - мультикультурна, спільна історія (литовці, євреї, вірмени, поляки та ін.). Необхідне виділення та підтримка місць міжнародної взаємодії, створення мережі функціонуючих культурних центрів. Пошук

Оболонська) та включення до реєстру пам'яток низки будівель радянських часів

- Дорожній міст біля парку Березового гаю
- Будівля навпроти Куренівського парку зі скульптурою хлопчика (вул. Кирилівська, 109)
- Виноградарська бібліотека (ріг проспекту Свободи та проспекту Василя Порика)
- Колектор - між Нижнім та Верхнім Валами
- Територія Синього та Блакитних озер (масив Виноградар)

Пропозиції щодо включення до реєстрів пам'яток відповідно до предмета охорони історичного середовища:

1) розроблений Вільямом Гесте регулярний план першої надводної тераси Подолу з реакцією на акваторію Дніпра у вигляді перпендикулярних до русла та вздовжбережних вулиць.

2) масштаб, пропорції, текстура та колір історичної споруди нагірної частини вулиці - Андріївського узвозу

3) археологічний шар у межах знайдених артефактів та їх можливого виявлення;

4) територія літопису посвячення киян (християнство).

Міжнародне співробітництво та видатні особистості Подолу, їх увічнення в публічних місцях

Поділ - мультикультурна, спільна історія (литовці, євреї, вірмени, поляки та ін.). Необхідне виділення та підтримка місць міжнародної взаємодії, створення мережі функціонуючих культурних центрів. Пошук

спільної міжнародної спадщини із залученням представників до промоції, культурних акцій.

Розробити програму відродження традиційних осередків народних промислів - гончарства, ювелірних виробів, художньої ковки металів, різьблення тощо.

Чесť видатних державних та громадських діячів які стали меценатами, що сприяли будівництву Подолу - Галшка Гулевичівна, Іван Мазепа, та майстрів і архітекторів київської школи зодчества - Степан Ковнір, Григорович-Барський, Уільям Гесте, Луїджі Руска, міських архітекторів визначного містобудівного періоду широкомасштабної розбудови Києва кін.ХІХ поч. ХХ ст. – Олександра Кривошеєва та Володимира Ніколаєва, а також архітекторів останнього містобудівного періоду – Віктора Розенберга, Віктора Ширяєва, Валентина Ісака та ін.. Підняти на широкий загальний питання їх можливого увічнення в публічних місцях або встановити премію імені видатних київських меценатів для спонукання сучасників до дбайливого ставлення до спадщини чи т.п..

Необхідні зміни в законодавстві

Розробити та затвердити зміни до існуючих ДБН.

- реставраційні норми та правила: про підготовку, затвердження та затвердження проектно-кошторисної документації на виконання робіт із збереження об'єктів

спільної міжнародної спадщини із залученням представників до промоції, культурних акцій.

Розробити програму відродження традиційних осередків народних промислів - гончарства, ювелірних виробів, художньої ковки металів, різьблення тощо.

Чесť видатних державних та громадських діячів які стали меценатами, що сприяли будівництву Подолу - Галшка Гулевичівна, Іван Мазепа, та майстрів і архітекторів київської школи зодчества - Степан Ковнір, Григорович-Барський, Уільям Гесте, Луїджі Руска, міських архітекторів визначного містобудівного періоду широкомасштабної розбудови Києва кін.ХІХ поч. ХХ ст. – Олександра Кривошеєва та Володимира Ніколаєва, а також архітекторів останнього містобудівного періоду – Віктора Розенберга, Віктора Ширяєва, Валентина Ісака та ін.. Підняти на широкий загальний питання їх можливого увічнення в публічних місцях або встановити премію імені видатних київських меценатів для спонукання сучасників до дбайливого ставлення до спадщини чи т.п..

Необхідні зміни в законодавстві

Розробити та затвердити зміни до існуючих ДБН.

- реставраційні норми та правила: про підготовку, затвердження та затвердження проектно-кошторисної документації на виконання робіт із збереження об'єктів

культурної спадщини;

- вжити заходів для створення ринку історичної спадщини: об'єкти, на основі охоронних зобов'язань для продажу з низкою обмежень, підготовленою документацією на реставрацію, переліком можливих функцій;

- проводити кожен вид ремонтно-реставраційних робіт, передбачити можливість щодо призначення бюджетних субсидій власнику об'єкта культурної спадщини для фінансування витрат на збереження об'єкта культурної спадщини, якщо режим господарської діяльності цього об'єкта є встановлений для його збереження, не допускає його вигідного використання. Забезпечити систему заохочень для сумлінних правопорядників пам'ятників та тих, хто інвестує свою спадщину - звільнення від сплати податків, заохочення, надання преференцій;

- уникати неоднозначної інтерпретації режимів використання пам'яток (особливо в межах буферної зони ЮНЕСКО) та зробити їх конкретними, з обмеженням висоти. У зонах безпеки (від загального - до детального призначення до кольорів та градацій);

- внести зміни до Закону про охорону культурної спадщини, посилити відповідальність за порушення закону та знищення спадщини;

- спростити процес надання щойно виявленим об'єктам культурної спадщини статусу пам'яток

культурної спадщини;

- вжити заходів для створення ринку історичної спадщини: об'єкти, на основі охоронних зобов'язань для продажу з низкою обмежень, підготовленою документацією на реставрацію, переліком можливих функцій;

- проводити кожен вид ремонтно-реставраційних робіт, передбачити можливість щодо призначення бюджетних субсидій власнику об'єкта культурної спадщини для фінансування витрат на збереження об'єкта культурної спадщини, якщо режим господарської діяльності цього об'єкта є встановлений для його збереження, не допускає його вигідного використання. Забезпечити систему заохочень для сумлінних правопорядників пам'ятників та тих, хто інвестує свою спадщину - звільнення від сплати податків, заохочення, надання преференцій;

- уникати неоднозначної інтерпретації режимів використання пам'яток (особливо в межах буферної зони ЮНЕСКО) та зробити їх конкретними, з обмеженням висоти. У зонах безпеки (від загального - до детального призначення до кольорів та градацій);

- внести зміни до Закону про охорону культурної спадщини, посилити відповідальність за порушення закону та знищення спадщини;

- спростити процес надання щойно виявленим об'єктам культурної спадщини статусу пам'яток

місцевого та державного значення включення їх до Державного реєстру. Включити до переліку об'єктів культурної спадщини, які не підлягають відчуженню від державної власності, об'єктів, віднесених до державних музеїв, бібліотек, театральних та концертних закладів, навчальних закладів;

- ввести заборону щодо зміни функціонального призначення, що пов'язані з переплануванням внутрішніх приміщень, надбудовами та прибудовами.

Окремої уваги потребують пропозиції громади:

- коригування меж Подільського адміністративного району (включити Щекавицю);
- встановити маркування об'єктів культурного значення (наприклад таблички та стовпчики);
- музеїфікувати місце Кирилівської стоянки (створення музею за адресою вул. Кирилівська 59/61;
- створення меморіалу Куренівської трагедії (створення інформаційного центру окрім стели);
- музеїфікувати Куренівський аеродром (як варіант - у Куренівському парку);
- запровадити екскурсії по трамвайному депо;
- створення культурних центрів на базі історичних об'єктів - наприклад, вздовж річки Сирець;
- максимально зберігати історично пам'ятні місця, або хоча б їх елементів (наприклад, при будівництві нових об'єктів на місці старих, які не можливо було реставрувати, використовувати цеглини, елементів ліпнини з них і т.п.)
- співпраця з волонтерським рухом MTspace

місцевого та державного значення включення їх до Державного реєстру. Включити до переліку об'єктів культурної спадщини, які не підлягають відчуженню від державної власності, об'єктів, віднесених до державних музеїв, бібліотек, театральних та концертних закладів, навчальних закладів;

- ввести заборону щодо зміни функціонального призначення, що пов'язані з переплануванням внутрішніх приміщень, надбудовами та прибудовами.

Окремої уваги потребують пропозиції громади:

- коригування меж Подільського адміністративного району (включити Щекавицю);
- встановити маркування об'єктів культурного значення (наприклад таблички та стовпчики);
- музеїфікувати місце Кирилівської стоянки (створення музею за адресою вул. Кирилівська 59/61;
- створення меморіалу Куренівської трагедії (створення інформаційного центру окрім стели);
- музеїфікувати Куренівський аеродром (як варіант - у Куренівському парку);
- запровадити екскурсії по трамвайному депо;
- створення культурних центрів на базі історичних об'єктів - наприклад, вздовж річки Сирець;
- максимально зберігати історично пам'ятні місця, або хоча б їх елементів (наприклад, при будівництві нових об'єктів на місці старих, які не можливо було реставрувати, використовувати цеглини, елементів ліпнини з них і т.п.)
- співпраця з волонтерським рухом MTspace

(мапа реновації), який вже займається аудитом будівель, що потребують реставрації; - відкрити територію до Кирилівської церкви; зниження висоти, або заміна бетонного паркану; - повернути на Поділ Інститут Укрпроектреставрація; створити музей старовинних та діючих річок Подолу (також і Дніпро)	(мапа реновації), який вже займається аудитом будівель, що потребують реставрації; - відкрити територію до Кирилівської церкви; зниження висоти, або заміна бетонного паркану; - повернути на Поділ Інститут Укрпроектреставрація; створити музей старовинних та діючих річок Подолу (також і Дніпро)
--	--